

34.6.2

25a (משנה ג) → 26b (כפרה ספקה והלכה לה)

1. ואם נפש אחת תחטא בשגגה מעם הארץ בעשתה אחת ממצות ה' אשר לא תעשינה ואשם: ויקרא ד, כז
 2. וכפר על הקדש מטמאת בני ישראל ומפשיעיהם לכל חטאתם וכן יעשה לאהל מועד השכן אתם בתוך טמאתם: ויקרא טז, טז
 3. וסמך אהלן את שתי ידיו על ראש השעיר החי והתודה עליו את כל עונות בני ישראל ואת כל פשיעיהם לכל חטאתם... ויקרא טז, כא
 4. כי דבר ה' בזה ואת מצותו הפר הכרת תכרת הנפש ההוא עונה בה: במדבר טו, לא
 5. כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מפל חטאתיכם לפני ה' תטהרו: ויקרא טז, ל
 6. ולא תחניפו את הארץ אשר אתם בה כי הדם הוא חניף את הארץ ולא יכפר לדם אשר שפך בה כי אם בדם שפכו: במדבר לה, לג
 7. כפר לעמך ישראל אשר פדית ה' ואל תתן דם נקי בקרב עמך ישראל ונכפר להם הדם: דברים כא, ח
 8. או הודע אליו חטאתו אשר חטא והביא קרבנו שעירת עזים תמימה נקבה על חטאתו אשר חטא: ויקרא ד, כח

- I אשם תלוי s' approach אליעזר: משנה ג
- a א"א. a person may voluntarily bring אשם any time – it was called אשם חסידיים
  - b גבא בן בוטא. would bring every day; חכמים wouldn't let him bring on day after day; ויה"כ wait until there was a ספק
    - i Per: v. 1 – אשר לא תעשינה (i.e. must be some violation to generate חיוב)
    - c מצות::מצות (v.1) – חייב כרת/חטאת about a violation that would be חכמים
- II Analysis of dispute ר"א/חכמים
- a א"א. if it was a חובה, why would he need to bring חטאת afterwards (if he finds out that he did, indeed, violate)?
  - b חכמים. only עולה ושלמים are brought בנדר ונדבה א"ת – בנדר ונדבה is brought to protect him from heavenly punishment in the meantime
    - i Question (לר' אשי): perhaps א"ת is like עולה ושלמים – can be a חיובה, but also be brought as נדבה
    - ii Answer: עולה ושלמים are fundamentally נדבות; they also have חיובה-occasions; א"ת is fundamentally a חיובה
  - c ספק נבלה א"ת (רבא תנא)
    - i Challenge (רבא): חכמים require חטאת חיוב; ר"א requires nothing (can even be brought בנדבה)
    - ii Answer: רבא told תנא – this is ר"א of "אמר לר' (per בבא בן בוטא)
  - d אשם תלוי חכמים (מצורע, נזיר, גילולת, שפחה חרופה, מעילות) 5 אשמות ברייתא unlike כפרה afterwards (no other כפרה afterwards)
- III impact of אשמות תלויין as opposed to מחוייבי אשמות וחטאות יוה"כ: משנה ד
- a If: someone was מחוייב חטאת ואשם and יוה"כ lapsed – still liable
    - i Source (ר' דימי): v. 2 juxtaposes פשעים; חטאים; just as פשעים (מזיד) don't generate קרבן, so חטאים that don't generate קרבן
      - 1 Challenge (אב"י): v.2 is about שיעור הנעשה בפנים שיעור, which only covers "unknown" עבירות; perhaps שיעור המשתלח is מכפר
    - ii Source (אב"י): v. 3 – the שיעור המשתלח (same היקש → only חטאים that aren't בני קרבן are expiated by המשתלח)
      - 1 Challenge (ר' דימי): perhaps the פשעים are those (4) that have קרבן (כריתות ב:א)
      - 2 רבין: came from א"י with same source as אב"י, who then challenged him with דימי's challenge
        - (a) Answer (רבין): majority of פשעים are not expiated with קרבן
        - (b) Challenge (אב"י): doesn't state רוב פשעיהם
    - iii Rather (אב"י): from 1st half of v. 3 – פשעים::עוונות (per v. 4) → כל identifies פשעים as the whole group (קרבן לאו בני קרבן)
  - b But: if יוה"כ came – פטור
    - i Source (ר"א): v. 5 – those sins known only to ה' are forgiven
    - ii Suggestion: we could have answered the first question (why חטאים ואשמות ודאין aren't "covered" by יוה"כ) from here
    - iii יוה"כ are not "covered" by יוה"כ
      - 1 Justification: we would think that חטאות are liable, as that is a financial outlay; but מכות are עזר הגוף – קמ"ל – צער הגוף
      - 2 Challenge: if so, ספק נזיר, ספק מצורע, ספק יולדת, ספק עגלה ערופה and סוטה should be "cleansed" by יוה"כ and be exempt
        - (a) Answer (הושעיא): v. 2 indicates expiation of חטאתם, not טומאתם
          - (i) Challenge: in each case, there is a "sinful" background (סוטה and עגלה ערופה are obvious)
            - 1. יולדת per רשב"י's observation about her oath during childbirth
            - 2. ר"י's "list" of 7 חטאים that lead to צרעת מצורע
            - 3. נזיר's identifying הקפר נזיר as a sinner
          - (ii) Answer: in each case, the קרבן is brought to permit אכילת קדשים, not expiation
            - 1. answer (אב"י): in case of סוטה and עגלה, the sinner (adulterer or murderer) does know
          - (iii) סוטה: brought to prove her innocence
          - (iv) עגלה ערופה: brought to bring expiation to Land, which, per v. 6, cannot happen otherwise

- IV Further discussion about role of יוה"כ based on premise that it expiates for sins known only to ה
- a *Proposal*: of which the sinner only became aware after יוה"כ should be "cleansed", since only ה knew on יוה"כ
- i *Block (ר' זעירא)*: extra "ידיעה" written in re: נשיא (it is written in פרשת חטאת of יחיד and נשיא, יחיד and נשיא; צבור is superfluous, as we could have inferred it from יחיד and צבור via מצינו (במה מצינו) extends to sins committed before יוה"כ that only became known to sinner after יוה"כ
- ii *Challenge (אב"י)*: נשיא wouldn't have been inferred from צבור+יחיד;
 1 *Reason*: we would have challenged that נשיא is a non-static identity
- iii *מצות::מצות*: we infer all חטאות from each other via מצות:
 1 *Therefore*: ידיעה isn't necessary except in one → used for a case where he found out after יוה"כ
- iv *Proposal*: יוה"כ doesn't "cleanse" for חטאת – even when he found out afterwards; it wasn't aimed at that action
 1 *But*: אשם תלוי should cleanse, since it was brought for that action
 2 *Answer (רבא)*: או הודע אליו (רבא) (in חטאת יחיד) – in any case, when he finds out, must bring חטאת קרבן
 (a) *If so*: why bring אשם תלוי
 (i) *ד' זירא*: in case he dies before finding out, he dies without that sin
 1. *Challenge (רבא)*: death itself is an expiation
 (ii) *רבא*: it is brought to protect him from ייסורין (in the meantime)
- b *If*: he had חטאת ספק happen on יוה"כ itself – even at the end of the day – exempt, since entire day is מכפר
- c *However*: if a woman had חטאת העוף מספק (לידה) and יוה"כ passed, still liable – its function is to permit her to eat קדשים
- d *If*: a חטאת העוף is brought for ספק and after מליקה she learns that she is exempt – it is buried
- i *רב* and it works as כפרה
- ii *Question*: if so, why bury it?
 1 *Answer*: it isn't guarded (by כהנים, since they know they won't be eating it as חטאת ספק)
 (a) *Challenge*: while alive, it needs no שמירה; afterwards, they are watching it
 2 *Rather*: in this case, she learned that there was no לידה, the bird should be בהנאה מותר
 (a) *The burial*: is obligated only מדרבנן
- iii *But*: רב's statement was about a חטאת ספק - if she found out that she had had a לידה
 1 *Before מליקה*: let it be completed properly
 2 *After מליקה*: רב/ר' יוחנן dispute
 (a) *רב*: let him do מיצוי and eat it (and it effected כפרה)
 (b) *ד' יוחנן*: forbidden from eating – so people don't think that חטאת העוף הבאה על הספק is eaten
 3 *ר' יוחנן* supporting רב (from בית מדרש' לוי) and supporting ר' יוחנן
 (a) *רב*: exactly as above
 (b) *ד' יוחנן*: as above; if after מליקה she learns that she gave birth, it is אסורה בהנאה
 (i) *Reason*: it was brought for ספק – it accomplished the כפרה for ספק